

GLOBAL LUNG CANCER
COALITION

Η εγκεφαλική μετάσταση

Σχετικά με τον εγκέφαλο

Ο εγκέφαλος είναι ένα αξιολημειώτο και πολύπλοκο όργανο και ζυγίζει περίπου το ίδιο με μια μεγάλη σακούλα ζάχαρης. Ελέγχει κάθε τι που κάνετε. Σας δίνει τη δυνατότητα να σκέφτεστε, να μαθαίνετε, να δημιουργείτε και να αισθάνεστε συναισθήματα, καθώς και να ελέγχετε κάθε βλεφάρισμα, αναπνοή και καρδιακό παλμό. Το μεγαλύτερο μέρος της δραστηριότητας του εγκεφάλου είναι πέρα από την επίγνωσή μας και βασιζόμαστε στις τεράστιες δυνατότητές του κάθε στιγμή της ημέρας για να διατηρήσουμε τη λειτουργία των συστημάτων μας. Επεξεργαζόμαστε τα τρόφιμα, ρυθμίζουμε τη θερμοκρασία μας και κάνουμε τους πνεύμονές μας να λειτουργούν χωρίς σκέψη.

Όταν τα πράγματα πάνε στραβά στον εγκέφαλο, μπορεί να εμφανιστούν αλλαγές στον τρόπο με τον οποίο συμπεριφερόμαστε, κινούμαστε ή βλέπουμε ή ακόμα και στο πώς μας αρέσει το φαγητό, ανάλογα με το πού βρίσκεται το πρόβλημα στον εγκέφαλο.

Ο πρωτοπαθής καρκίνος

Ένας όγκος στο μέρος του σώματος όπου αρχίζει ο καρκίνος ονομάζεται πρωτοπαθής όγκος ή πρωτοπαθής καρκίνος. Ο καρκίνος μπορεί να επηρεάσει οποιοδήποτε μέρος του σώματος, συμπεριλαμβανομένου, για παράδειγμα, του ήπατος, του δέρματος, των πνευμόνων ή του εγκεφάλου. Στην περίπτωση του καρκίνου του πνεύμονα, ο πρωτοπαθής όγκος βρίσκεται στον πνεύμονα. Καθώς ο καρκίνος αναπτύσσεται, μπορεί να επηρεάσει τον κοντινό φυσιολογικό ιστό πιέζοντάς τον, βλάπτοντάς τον ή ακόμα και αναπτύσσοντάς τον.

Η Μετάσταση

Μερικές φορές, τα καρκινικά κύτταρα απομακρύνονται από τον πρωτογενή καρκίνο και εξαπλώνονται αλλού στο σώμα και ο καρκίνος μπορεί να εμφανιστεί σε μια νέα θέση.

Τα καρκινικά κύτταρα κυκλοφορούν σε όλο το σώμα μέσω της κυκλοφορίας του αίματος ή του λεμφικού συστήματος. Όταν ο καρκίνος εξαπλώνεται με αυτόν τον τρόπο, ο νέος όγκος ονομάζεται μεταστατικός ή δευτερογενής όγκος.

Οι εγκεφαλικές μεταστάσεις είναι κάπως συχνές στον καρκίνο του πνεύμονα. Εμφανίζονται σε περίπου 10% των περιπτώσεων μη μικροκυτταρικού καρκίνου του πνεύμονα (NSCLC) και έως 50% των περιπτώσεων μικροκυτταρικού καρκίνου του πνεύμονα (SCLC).

Οι εγκεφαλικές μεταστάσεις μπορεί να μην επηρεάζουν επί του παρόντος το πώς αισθάνεστε ή τι μπορείτε να κάνετε, αλλά μπορούν να δημιουργήσουν διάφορα προβλήματα, όπως:

- κεφαλαλγίες
- Αίσθημα αδιαθεσίας (ναυτία)
- Λήθαργος ή σοβαρή κόπωση
- Δυσκολία στην κίνηση μερών του σώματος ή προβλήματα με ισορροπία και συντονισμό
- Μούδιασμα ή απώλεια της φυσιολογικής αφής και αίσθησης
- Μεταβολές της διάθεσης και αλλαγές στη συμπεριφορά
- Κρίσεις ή σπασμοί
- Σύγχυση
- Δυσκολία στην ανάγνωση ή την ομιλία

Το πώς και πότε αυτά τα συμπτώματα αναπτύσσονται με τις εγκεφαλικές μεταστάσεις εξαρτάται από το μέγεθός τους και από το πού βρίσκονται στον εγκέφαλο.

Πώς αξιολογούν οι γιατροί τις εγκεφαλικές μεταστάσεις

Μόλις ο γιατρός σας υποψιαστεί ότι ο καρκίνος έχει εξαπλωθεί στον εγκέφαλό σας, είτε έχετε συμπτώματα είτε όχι, μπορεί να πραγματοποιήσει διαφορετικούς ελέγχους και εξετάσεις για να αξιολογήσει την έκταση και τις πιθανές επιπτώσεις των όγκων.

Αυτές οι διαδικασίες μπορούν να βοηθήσουν την ιατρική σας ομάδα να αποκτήσει μια σαφέστερη εικόνα του τι συμβαίνει και να συγκεντρώσει περισσότερες πληροφορίες για να σας βοηθήσει να σκεφτείτε τι θέλετε να κάνετε στη συνέχεια:

• Προσεκτική νευρολογική εξέταση (εξετάσεις νευρικού συστήματος)

Υπάρχουν και άλλες εξετάσεις που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο του νευρικού σας συστήματος, αναζητώντας προβλήματα που θα μπορούσαν να συνδεθούν να έχει όγκο στον εγκέφαλο. Οι εξετάσεις θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν Έλεγχο:

- δύναμη, ισορροπία και συντονισμός χεριών και άκρων
- αντανακλαστικά, όπως το αντανακλαστικό σπασμωδικής κίνησης του γόνατος
- ακοή, όραση και αίσθηση του δέρματος
- μνήμη και νοητική ευκινησία (χρησιμοποιώντας απλές ερωτήσεις ή αριθμητική)

• Αξονική τομογραφία (ηλεκτρονική τομογραφία)

Ένας αξονικός τομογράφος χρησιμοποιεί ακτινογραφίες και έναν υπολογιστή για τη δημιουργία λεπτομερών, τρισδιάστατων εικόνων του εσωτερικού του σώματος. Η σάρωση διαρκεί 10 έως 20 λεπτά, και το ραντεβού μπορεί να πάρει περισσότερο χρόνο. Κανονικά μπορείτε να πάτε στο σπίτι αμέσως μετά από αυτό και να φάτε, να πιείτε και συνεχίστε τη μέρα σας.

• MRI Μαγνητική τομογραφία (απεικόνιση μαγνητικού συντονισμού)

Η μαγνητική τομογραφία είναι ένας τύπος σάρωσης που χρησιμοποιεί ισχυρά μαγνητικά

πεδία και ραδιοκύματα για να δημιουργήσει λεπτομερείς εικόνες του εσωτερικού του σώματος.

Οι μαγνητικές τομογραφίες είναι ο καλύτερος τρόπος για τον εντοπισμό και αξιολόγησης εγκεφαλικών μεταστάσεων. Μπορείτε να κάνετε μια ένεση μιας χρωστικής αντίθεσης που ονομάζεται γαδολίνιο για να κάνετε τις εικόνες πιο καθαρές κατά τη διάρκεια της σάρωσης.

Ένας σαρωτής μαγνητικής τομογραφίας είναι ένας κοντός κύλινδρος, ανοιχτός και στα δύο άκρα. Θα ξαπλώσετε σε ένα μηχανοκίνητο κρεβάτι που μετακινείται μέσα στον σαρωτή. Ο σαρωτής είναι αρκετά στενός και μπορεί να ενοχλήσει τους ανθρώπους που πάσχουν από κλειστοφοβία. Η ομάδα μαγνητικής τομογραφίας μπορεί να σας εξηγήσει και να σας βοηθήσει αν αυτό σας ανησυχεί.

Όταν λειτουργεί, ο σαρωτής κάνει δυνατό κτύπημα και θόρυβοι. Θα σας δοθούν είτε ωτοασπίδες είτε ακουστικά για να μπορείτε να ακούτε μουσική ενώ πραγματοποιείται η σάρωση. Η σάρωση μπορεί να διαρκέσει έως και μια ώρα για να ολοκληρωθεί, αλλά συνήθως είναι πολύ μικρότερη.

Εάν έχετε βηματοδότη, αυτό συνήθως σημαίνει ότι δεν είστε σε θέση να έχετε μαγνητική τομογραφία. Έχοντας κάτι μεταλλικό στο σώμα σας δεν σημαίνει πάντα ότι δεν μπορείτε να έχετε μια μαγνητική τομογραφία, αλλά θα πρέπει να βεβαιωθείτε ότι ενημερώσατε τον ακτινολόγο εάν έχετε μια μεταλλική πλάκα, μια τεχνητή άρθρωση ή κοχλιακό εμφύτευμα, για παράδειγμα.

Συνολικά, η σάρωση είναι ασφαλής και οι περισσότεροι άνθρωποι μπορούν να τη κάνουν.

• Βιοψία (δείγμα ιστού)

Μερικές φορές θα είναι σαφές από αυτές τις δοκιμές ότι υπάρχουν εγκεφαλικές μεταστάσεις. Μερικές φορές υπάρχει αμφιβολία για τη φύση οποιουδήποτε μη φυσιολογικού πράγματος που παρατηρείται και θα γίνει βιοψία ή δείγμα ιστού προτεινόμενο. Αυτό θα συζητείται πάντα προσεκτικά μαζί σας από την ομάδα καρκίνου σας. Θα εξηγήσουν γιατί αυτό είναι απαραίτητο και πώς θα εκτελεστεί στην περίπτωσή σας και πόσο καιρό θα πρέπει να βρίσκεστε στο νοσοκομείο.

Το δείγμα αποστέλλεται στον παθολόγο του νοσοκομείου ο οποίος το εξετάζει προσεκτικά για να προσδιορίσει πιο τύπο του καρκίνου είναι. Μπορεί να δείξει ότι ο όγκος είναι ένας πρωτογενής εγκέφαλος καρκίνου, έχοντας αναπτυχθεί από εγκεφαλικά κύτταρα.

Ωστόσο, μπορεί να δείξει ότι ο όγκος είναι στην πραγματικότητα δευτεροπαθής καρκίνος που έχει αναπτυχθεί από πρωτοπαθή καρκίνος αλλού. Ο όγκος μπορεί να σχηματίζονται από καρκινικά κύτταρα που έχουν εξαπλωθεί (μετάσταση) για παράδειγμα, από τον καρκίνο στους πνεύμονές σας. Τα αποτελέσματα ενδέχεται να είναι έτοιμα σε λίγες ημέρες αν και μπορεί να διαρκέσει λίγο περισσότερο. Η ιατρική σας ομάδα θα σας πει τότε μπορείτε να περιμένετε να ακούσετε.

Γνωρίζοντας το είδος του καρκίνου που είναι βοηθά να βεβαιωθείτε και να έχετε την καλύτερη θεραπεία για εσάς.

Τα επόμενα βήματα – να αποφασίσετε τι είναι σωστό για εσάς

Η ύπαρξη εγκεφαλικών μεταστάσεων σημαίνει ότι ο πρωτοπαθής καρκίνος του πνεύμονα έχει εξαπλωθεί από την αρχική του θέση. Υπάρχουν διάφορες επιλογές για να βοηθήσετε τα άτομα με εγκεφαλικές μεταστάσεις:

- Συνήθως ο φυσιολογικός εγκέφαλος γύρω από έναν όγκο είναι νερό-σφραγισμένο ή πρησμένο. Αυτό ονομάζεται οίδημα και επιδεινώνει την επίδραση του ίδιου του όγκου. Στην περίπτωση αυτή, οι γιατροί συνήθως συστήνουν μια πορεία στεροειδή δισκία για τη μείωση του οιδήματος και τα συμπτώματα τείνουν να βελτιώνονται αρκετά γρήγορα.
- Η αφαίρεση του όγκου είναι πιο αποτελεσματική όταν υπάρχει μόνο μία και όταν ο όγκος σε άλλα μέρη του σώματος φαίνεται να είναι καλά ελεγχόμενο
- Η ακτινοθεραπεία και η χημειοθεραπεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να

συρρικνώσει τον όγκο και να ανακόψει την περαιτέρω ανάπτυξή του.

Η ομάδα σας θα εργαστεί για να σας παρέχει την καλύτερη δυνατή φροντίδα.

Μια συγκινησιακή στιγμή

Αυτή μπορεί να είναι μια συναισθηματική στιγμή. Η ανίχνευση ενός όγκου στον εγκέφαλο, είτε ενός είτε πολλών, είναι πάντα πιο ανησυχητική. Θα έχετε πάντα λίγο χρόνο για να αποφασίσετε ποια θεραπεία είναι κατάλληλη για εσάς, είτε αυτή είναι μόνη σας είτε με την υποστήριξη της οικογένειάς σας ή άλλων κοντινών σας προσώπων.

Μαζί με άλλες πτυχές της θεραπείας σας, η ομάδα σας για τον καρκίνο του πνεύμονα θα εργαστεί σκληρά μαζί σας για τον έλεγχο τυχόν συμπτωμάτων που προκαλούν προβλήματα. Θα συνεργαστούν μαζί σας για να σας παράσχουν όλη την υποστήριξη που χρειάζεστε και να σας βοηθήσουν να λάβετε αποφάσεις θεραπείας και να λάβετε φροντίδα με βάση το τι είναι πιο σημαντικό για εσάς.

Αυτή είναι μια καλή στιγμή, αν δεν το έχετε κάνει ήδη, να δημιουργήσετε ένα γραπτό σχέδιο για τη μελλοντική σας φροντίδα, έτσι ώστε αυτό που γίνεται με εσάς και σε εσάς να είναι ακριβώς αυτό που θέλετε.

Φροντίδα προς το τέλος της ζωής

Πολλοί ασθενείς που ζουν με καρκίνο φοβούνται τα συμπτώματα που δεν μπορούν να ελεγχθούν και τον πόνο προς το τέλος της ζωής τους. Είναι αλήθεια ότι οι λειτουργίες του εγκεφάλου μπορεί να επιδεινωθούν εάν οι όγκοι δεν ανταποκρίνονται όπως ελπίζουμε.

Ωστόσο, με τους όγκους του εγκεφάλου, ο πόνος και άλλα συμπτώματα είναι γενικά καλά ελεγχόμενα, καθώς η υπνηλία αναλαμβάνει αργά.

GLOBAL LUNG CANCER
COALITION

Η εγκεφαλική μετάσταση

© Παγκόσμιος Συνασπισμός για τον Καρκίνο του Πνεύμονα
www.lungcancercoalition.org

Το παρόν ενημερωτικό φυλλάδιο έχει δημιουργηθεί από τη γραμματεία της Global Lung Cancer Coalition (GLCC) και έχει ελεγχθεί από ειδικούς του καρκίνου του πνεύμονα. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις υπηρεσίες υποστήριξης και πληροφόρησης που διατίθενται στη χώρα σας, επισκεφθείτε τη διεύθυνση www.lungcancercoalition.org Έκδοση 1 – Ιουνίου 2024.